

LUO LIPPUJEN!

N:o 20 Marraskuun 6 p:nä 1937 Smk. 3:—

SUOMEN MAANVILJELIJÄIN KAUPPA O.Y.

Vaasa — Kristiina — Kokkola

Perust. 1897

Johtava liike maataloustarvikealalla

Pääliike Tampereella. Sivuliikkeitä yli 20, ympäri Suomen.



Joko olette maistaneet

Mallaskosken

mallas- ja virvoitusjuomia:

Kuohu-olutta I ja III lk., Pommacia, Appelsiiniketta, Sitruunasuudaa, Limonaadia, Vishy- ja suudavettä.

Nauttikaa ja arvostelkaa, tulette toteamaan, että virvokkeitamme on mieluisa nauttia.

Mallaskosken Tehtaat
SEINÄJOKI

KESKITTÄKÄÄ

HENKI-

TAPATURMA-

AUTO-

VAKUUTUKSENNE

AURAAN

MAASEUDUN VAKUUTUSLAITOS

Jo 100 vuotta sitten

Istui usein iltojansa
laatuisasti lauantaisin
monet suuret Suomen miehet
letkuvarsi leuvoissansa
oluttuopit edessänsä

Niin nytkin,

sillä oluemme JUHLATUOTE
on kylässämme kysytyintä

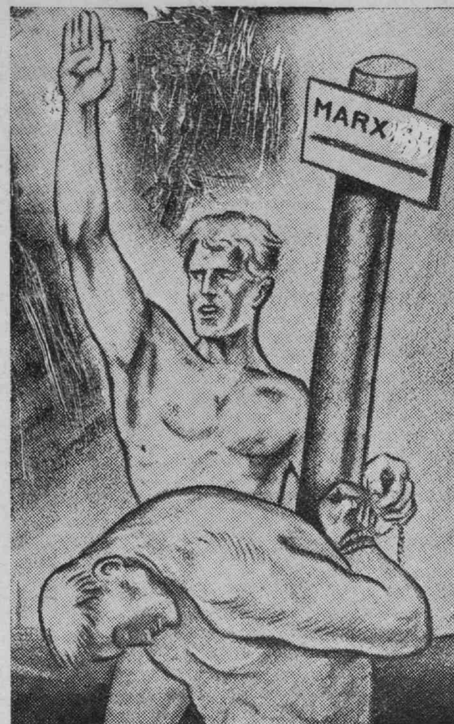
Kokkolan Panimo Oy.

Kokkola

Isänmaan ja kotiseudun puolesta lakeuksien liike-elämä rynnistää kohti valoisampaa tulevaisuutta.

Häpeäpaaluun

yrittää marxilaisuus kahlita valkoisen miehen.



Kansallisen rintaman esiinmarssi

vain voi pelastaa isänmaan uhkaavilta onnettomuuksilta.

Tilanteen kärjistyessä tarvitsee jokainen **taistelulehden,** joka sanoo totuuden rohkeasti ja pelkäämättä julki.

Sellainen on „L U O L I P P U J E N!"

HELSINKI, Mikonk. 15 A.

— Ryhdy asiamieheksi! —

	Nimi	Osoite	Alkaen	1/1 30: —	1/2 17: —	1/4 10: —
1.			/			
2.			/			
3.			/			
4.			/			
5.			/			
6.			/			
7.			/			
8.			/			
9.			/			
10.			/			

Tilausmaksu Smk.: .... lähetetään postiosoituksella seuraa kirjettä | Yht. Smk. | | | |

....

Asiamies

....

Osoite

Luo lippujen!

N:o 20. Vastaava toimittaja: VILJO LIUS 6. 11. 1937

Sydäntä Herra kysyy

Ja Herra sanoi: „Koska tämä kansa lähestyy Minua suullaan ja kunnioittaa Minua huulillaan, mutta pitää sydämensä Minusta kaukana, ja koska heidän jumalanpelkonsa on vain opittuja ihmiskäskyjä, sentähden, katso, Minä vielä teen tälle kansalle kummia tekoja...". (Jes. 29: 13, 14).

Rehellisyys on kaikkein kauneimpia piirteitä ihmisluonteessa. Henkilö, joka on juuri sitä mitä on, ei enempää eikä vähempää, herättää meissä aina kunnioitusta. Se, joka pyrkii käymään jostakin muusta kuin mitä hän todella on, sortuu ennen pitkää omiin valheisiinsa.

Suhteessamme Jumalaan täytyy meidän sitäkin enemmän olla tinkimättömän rehellisiä. Profeetta Jesaja valittaa aikalaisistaan, että he lähestyvät Jumalaa suullaan, mutta sydämensä pitävät kaukana Hänestä. Tämänlainen suhde Herraan on niin vilpillinen, että hän sanoo Herran vielä tekevän tälle kansalle kummia tekoja, ja emme erehtyne, jos näemme näissä teoissa Herran tuomiotekoja. Herra ei ole milloinkaan sallinut nimeänsä väärin käytettävän, vaan aina vaatinut, etä missä Hänen nimensä mainitaan, tulee sen tapahtua vilpittömin, Hänelle kokonaan antautuvin sydämin.

Näin suhteessamme Herraan.

Mutta samoin suhteessamme ihmisiin.

Nykyajan ihminen on voimakkaasti todellisuustajuinen. Tätä hän on myös mikäli kysymys on uskonnollisista asioista. Ken Jumalan nimeä mainitsee, hän osottakoon myös, ettei se ole ainoastaan huulten valheellista tunnustusta, vaan että sydän on todella tunnustuksen takana. Muuten hän tekee Jumalan asialle hirveän suurta hallaa. Valheellinen tunnustus paaduttaa hänen oman omantuntonsa, ja tekee samalla jokaiseen rehelliseen ihmiseen vastenmielisen ja tympäisevän vaikutuksen.

Muotojumalisuus on aina ollut kaiken todellisen hengellisen elämän suurin este. Ja muotojumalisuutta on monenlaista. Lyhyesti sanoen voisimme nimittää muotojumalisuudeksi kaikkea sitä jumalisuutta, jossa sydän ei ole mukana.

Siksi meidän on kynnettävä syvemmälle.

Sydän mukaan!

Niin paljon kuin kunkin kehitysasteella on mahdollista, sydän mukaan!

Se on vain tarkoin muistettava, että Herra ei tyydy puolinaiseen, ei kahteen kolmatta osaan, eikä edes 99:ään 100:s osaan sydämestä, vaan että Hän todellakin vaatii omaksensa k o k o s y d ä m e n.

Sitä nuorisoa voi Hän käydä siunaamaan ja runsaasti siunaamaan.

Sillä se nuoriso on tinkimättömän rehellistä nuorisoa niin suhteessaan Jumalaan kuin ihmisiin.

Kavahtakaamme siis käyttämästä Jumalan nimeä väärin. Kavahtakaamme esiintymästä tunnuksin, jotka eivät sittenkään ole meille täysin tosia. Kavahtakaamme palvelemasta Jumalaa suullamme, jos sydämemme on kaukana Hänestä.

Olkaamme juuri tässä suhteessa tinkimättömän tosia.

Sillä rehellisyys maan perii ja on myös ehdoton ehto taivaan tiellä.

Herra itse siunatkoon Häntä kohti pyrkivää Suomen nuorisoa kaikkein runsaimmilla taivaan siunauksilla. Ja Hän onkin sen tekevä.

URHO MUROMA.

SUOJELUSKUNTIEN ITSENÄISYYS UHATTUNA

Jo siitä asti kun Hallitus astuessaan maan asioiden hoitoon julkaisi ohjelmansa, on eräissä piireissä oltu kiinnostuneita siitä ohjelmakohdasta, jossa puhutaan Hallituksen pyrkimyksestä puolustuslaitoksen johdon keskitykseen. Erittäinkin eräissä suojeluskuntapiireissä on levottomuudella kyselty pyrkiikö Hallitus esim. suojeluskuntain itsenäisyyden hävittämiseen alistaen sen kokonaan armeijan johdon alaiseksi. Hallituksen taholta on kuitenkin, ainakin puolivirallisesti, torjuttu tällaiset epäilykset.

Kun viime päivinä on Eduskunnan puolustusasiainvaliokunnassa ollut käsiteltävänä k.o. lakiehdotus onkin käynyt ilmi, ettei tämä pelko ole ollut aiheeton. Päinvastoin käy ilmi tästä lakiehdotuksesta, tai paremminkin siihen liittyvästä toimeenpanoasetusehdotuksesta, joka on valiokunnan jäsenille jaettu, että Hallitus ilmeisesti pyrkii keskittämään koko puolustuslaitoksen, siis myös suojeluskunnan johtoa, yksiin käsiin nim. *puolustusministerille.* Ilmeistä on mihin tällä pyritään. Sekä armeija, että suojeluskunta joutuessaan poliittisen ministerin johdettavaksi saatetaan jollakin tavalla riippuvaksi kulloinkin vallitsevasta poliittisesta suuntauksesta. — Onko tämä eduksi maan puolustuslaitokselle, sen kehitykselle, upseerimuodostukselle ja työrauhalle on ilman muuta selvää. — Sotaväen päällikkö esikuntineen tulee siirrettäväksi puolustusministeriöön ja osalta siten tulee alistettuun asemaan puolustusministeriin nähden. Samoin käy yleisesikunnalle, joka suurimmalta osalta siirretään puolustusministeriön alaisuuteen. Kuitenkin tämän kaiken voisi vielä hyväksyä, sillä onhan epäilemättä puolustuslaitokselle sellainen keskitys hyödyksi, että johtavat komentoviranomaiset tulevat entistä kiinteämpään kosketukseen puolustuslaitoksen hallintoviranomaisten kanssa ja täten sotilasjohdon eri osat voivat yhteistoiminnassa keskenään edistää puolustuslaitokseen kohdistuvien eri johtotoimien tarkoituksenmukaisuutta. — On nim. otettava huomioon että uudenkin järjestelyn mukaan jäisi sotaväen päällikkö komento- ja käskyasioissa edelleenkin suoraan tasavallan presidentin alaiseksi ja yleisesikunnasta jäisivät edelleen itsenäiseksi sen operatiivinen ja ulkomaa-osasto, joka supistettu yleisesikunta jäisi erillisenä toimimaan puolustusneuvoston puheenjohtajan (Sotamarsalkka Mannerheimin) esikuntaan. — Näillä edellytyksillä voi Hallituksen keskityssuunnitelman *armeijaan* nähden kuitenkin hyväksyä vaikkakin se sellaisenakin antaa politiikalla armeijan korkeimmassa johdossa liiaksi tilaa. — Tällä järjestelyllä on kyllä lisäksi se arveluttavan suuri varjopuolensa, että sen mukaan ei puolustusministeri tule olemaan sodanaikaisenkaan armeijan ylipäällikön alainen, vaan jää sille mahdollisuus sodan aikana hajoittaa armeijan johdon työtä. — Kun menemme myönnytyksissä k.o. lakiehdotukseen ja siihen liittyvään toimeenpanoasetukseen nähden näin pitkälle on meidän sittenkin asetuttava jyrkästi vastustamaan sitä siitä syystä, että *lakiehdotus antaa tilaisuuden annettavien asetuksien kautta kajota suojeluskuntajärjestön johtokysymyksiin.* — Nyt valiokunnan jäsenille jaetussa asetusehdotuksessa ei tämä pyrkimys käy vielä kovin räikeästi ilmi, mutta kuka takaa ettei pian anneta uutta asetusta, joka kokonaan lopettaa suojeluskunnan itsenäisyyden kun lakiehdotus jättää niin paljon asetuksella määrämiselle tilaa ja asetuksia ei tarvitse eduskunnan käsitellä. — Tässäkin asetusehdotuksessa, joka on nyt tullut julkisuuteen on sen 5 § 3 ja 4 momentissa sekä 11 ja 12 §:ssä sellaisia kohtia, jotka asettavat suojeluskunnan merkittävän tärkeissä kysymyksissä puolustusministeriöstä riippuvaiseksi. En katso tarpeelliseksi tässä yhteydessä ruveta lähemmin näitä asetusehdotuksen kohtia selostamaan, mainitsen vain, että puolustusneuvosto sangen arvovaltaisin puheenjohtajineen asiantuntijalautakunnassaan ehdottaa yllämainittuihin asetusehdotuksen kohtiin eräitä poistoja ja lausuu: „*Ainoastaan edellytyksellä, että ylempänä esitetyt näkökohdat tulevat huomioonotetuiksi voi puolustusneuvosto asettua kannattamaan tätä järjestelyehdotusta*". Puolustusneuvosto ei tue näitä muutosehdotuksia ainoastaan sotilaallisia näkökohtia silmälläpitäen vaan myöskin tuntien sen hengen mikä sen mielestä suojeluskuntajärjestössä vallitsee ja jota ei ole lupa tarpeettomasti loukata. Senvuoksi lausutaan k.o. asiantuntijalausunnossa m.m. „*Suojeluskuntajärjestön suhde puolustusvoimien ylimpään johtoon on muutamissa kohdin esitetty tavalla, joka asetuksessa julkaistuna saattaa olla omiaan aikaansaamaan levottomuutta tämän vapaaehtoisuuteen perustuvan ja maan puolustukselle ja liikekannallepanolle tärkeän järjestön jäsenessä*".

On pidettävä varmana, että Hallituksen esitys menee ainakin näiltä mainitsemiltani kohdilta sellaisenaan läpi. Kansanrintama esiintyy sekä valiokunnassa, että Eduskunnassa siksi yhtenäisenä Hallituksensa takana, että kaikki sen esitykset menevät ilman muuta läpi. — Sitä-

(Jatkuu siv. 414.)

"Lähinnä Jumalaa tulee jokaisen kansakunnan luottaa nuorisoonsa"

— Emäntä Eveliina Ala-Kuljua haastattelemassa —

Emäntä Eveliina Ala-Kuljun täyttäessä äskettäin 70 vuotta, saimme tilaisuuden käydä haastattelemassa Suomen kansallisen nuorison paljon rakastettua Eveliina-tätiä, joka on satoja kertoja puhetilaisuuksissa, kerhoilloissa ja leiritulien äärellä opastanut meitä Jumalanpelvon ja isänmaanrakkauden tielle.

— Kertoisikohan Eveliina-täti joitakin muistoja oman nuoruutensa päiviltä, sen ajan nuorison harrastuksista ja työstä kansansa hyväksi, kysyimme aluksi.



Emäntä Eveliina Ala-Kulju.

— Kerronpa sinulle jotain siitä, mitenkä Kuortaneella, teidän kaikkien rakastamalla Kuortaneella kansallinen herätystyö minun lapsuuteni ja nuoruuteni päivillä alkoi. Silloin, noin 60 vuotta sitten eli nuoriso vielä kodin piirissä. Mitään sellaisia seuroja ei ollut, joitten piirissä nuoriso olisi voinut kokoontua, ei ollut taloja, joihin olisi voinut järjestää tilaisuuksia ja joitten seinien sisällä nuoriso olisi voinut valmistautua tulevaa elämäänsä varten. Teitten risteyksiin, silloille ja muihin sellaisiin paikkoihin kokoontuivat kylän nuoret iloa pitämään, mutta vakavammat vanhemmat eivät mielellään nähneet nuoria siellä, ja sellaisten kotien nuoret saivat yhdessä vanhempain kanssa elää kodin piirissä, tuntea sen surut ja murheet sekä yrittää sen seinien sisältä etsiä ilonkaipuulleen tyydytystä ja johon, jos se tapahtuu oikealla tavalla, nuorisolla aina on oikeutensa.

— Mutta sitten alkoi erään herättäjän vaikutus tuntua ennenkaikkea Kuortaneella. Silloin Kuortane ja Alavus olivat samana pitäjänä ja Alavuden rovasti Stenbäck huolehti myös kuortanelaisten sielun ravinnosta. Muistan, kuinka kerran olin isäni kanssa rovasti Stenbäckin pappilassa. Silloin „Kusti-maisteri", rovastin poika, jonka me tunnemme nimellä Lauri Kivekäs, kutsui kaikki pappilassa olleet kuortanelaiset puutarhaan ja alkoi kertoa näille Kiven äsken ilmestyneestä „Seitsemästä veljeksestä" lausuen, kuinka sivistys poistaa kansasta raakuuden ja karkeuden, jota Suomen kansassa on kyllä paljon, mutta jonka alla sittenkin on niin tavattoman paljon tervettä mieltä, rehellisyyttä ja oikeuden tuntoa. Siksi tulee hengen ja valistuksen viljelystä harrastaa mahdollisimman paljon kansamme keskuudessa.

Isännät innostuivat „Kusti-maisterin" puheesta tavattomasti ja tämä tilaisuus antoi hyvän sysäyksen ensimmäisen kansakoulun perustamiseen Kuortaneelle, muistaakseni v. —81.

Sen ja kiertokoulujen tunneilta koitui nyt paljon siunausta koko pitäjälle.

Noin 50 vuotta takaperin perustettiin sitten *„Sininauha"*-niminen raittiusseura, jonka piirissä nuoret löysivät innostukselleen purkautumismuodot. Laulukuoroja alettiin panna pystyyn ja isänmaalliset laulut, sellaiset kuin „Maamme", „Arvon mekin ansaitsemme", „Nouse, riennä Suomen kieli", alkoivat kaikua kuortanelaisilla lakeuksilla yhtä innostavina ja mieliä sytyttävinä kuin siellä nyt joka kesä kaikuvat „Sinimustain marssit" ja monet muut leiriläisten taistelulaulut.

Noin 40 vuotta takaperin tulivat sitten nuorisoseurat, joitten ansiosta nuorison käytös parani, tanssit loppuivat raitilta ja sivistys levisi nuortenkin piiriin.

Sitten muistuu mieleeni jo hyvin innostava tapaus, joka todistaa kuortanelaisten jo silloin heränneestä voimakkaasta vapaudenkaipuusta ja isänmaanrakkaudesta. Oli vuosi 1905. Puuhattiin suuren lähetystön nimienkeräystä. Tuli tieto, että puhuja saapuu paikkakunnalle. Oldermannisauva pantiin kiertämään ja puolessatoista tunnissa kokoontui Kuljuun, jossa kokous pidettiin, noin 300 henkeä. Mainittua puhujaa seurasi muuten venäläisten vallanpitäjäin lähettämä vakooja, sillä tapasin erään meille yöksi asettuneen matkustajan penkomassa puhujan matkalaukkua. Mutta se kuva, jonka tämä kätyri sai kuortanelaisten innostuksesta suurta asiaa kohtaan, oli varmaan venäläisille kaikkea muuta kuin mieluinen.

Ja sitten kaiken tämän vuosikymmenisen työn, innostuksen ja taistelun tulokset alkoivat näkyä. Tuli vapaussota. Mieltä sykähdyttävää oli todeta, että meidän pitäjästämme ei yhtään ainutta miestä liittynyt pu-

naisten joukkoon, mutta valkoiseen talonpoikaisarmeijaan lähtivät isännät ja rengit, työläiset ja talonpojat. Toiseksi eniten kaikista maamme pitäjistä tätä maata vapauttamassa oli kuortanelaisia ja toiseksi eniten heitä kätkettiin taistelujen päätyttyä maan poveen vapauden lunnaina. Vaikka meidän pitäjäämme ei punainen vaino uhannutkaan, riensivät miehet silti sammuttamaan tulipaloa naapurin nurkilta, joten tämä voidaan ottaa nykyaikanakin esimerkiksi siellä, missä sanotaan, että ei meidän pitäjässä punaisuutta ole, ei me tarvita kansallista herätystä.

Neljättäkymmentä kuortanelaista nuorta miestä oli taistelemassa Pohjan Poikain riveissä Eestin kansalle vapautta ja monet riensivät myös Karjalaan ja Inkeriin silloin, kun niitten vapautuksen hetki näytti koittaneen. Mutta mieli täynnä murhetta nämä nuoret miehet palasivat nähdessään, että kansamme oli hyljännyt etsikkoaikansa ja että Suomelta ei riittänyt virallista ja tarpeellista apua heimoveljillemme.

— Eniten on Kuortane tullut kuuluisaksi isänmaallisesta innostuksestaan oikeastaan Lapuan liikkeen ja talonpoikaismarssin päiviltä, jolloin pitäjässä vallitseva yksimielisyys vasta näyttäytyi oikeassa loistossaan. Niillä lakeuksilla asustaa vakava kansa, joka elää tyynesti omaa elämäänsä, mutta joka vaaran uhatessa aina on tajunnut oikean hetken ja noussut kansakunnan pyhiä arvoja puoltamaan.

— Milloin Eveliina-tädin mielestä isänmaan asia on ollut kaikkein synkimmän yön ympäröimä, kysyimme.

— Vuonna —17 ja sen jälkeen silloin, kun näin, että talonpoikaismarssin saavutukset ovat tuhotut melkein kokonaan.

Mutta sitä suurempi ilo onkin ollut nähdä nuorten innostus, kuulla joka kesä heidän laulunsa kaikuvan uutta toivoa antavana.

— Mihin Eveliina-täti luottaa eniten isänmaan kohtaloita ajatellen.

— Lähinnä Jumalaa täytyy jokaisen kansakunnan luottaa nuorisoonsa. Siihen kansaan, jonka nuorisoon Jumala sytyttää isänmaallisen tulen, on Hän mielistynyt. Nuorten täytyy vain oppia uhraamaan kaikkensa isänmaan hyväksi, täytyy oppia jättämään oma minä ja omat pyyteet silloin, kun isänmaan pyhä asia on kyseissä.

Sano sinä kaikille tovereillesi, että he taistelevat rehellisin asein, että he ovat valmiit kaikki antamaan ja että he elävät Jumalanpelvon ja isänmaanrakkauden pyhittämää elämää. Silloin ei heidän voittoaan voi mikään estää.

— — — — —

Kiitimme haastattelusta ja poistuimme iloiten itseksemme siitä, että kansallisella nuorisollamme on yksikin sellainen opastaja vanhemman polven keskuudessa kuin emäntä Ala-Kulju, joka niin rakastaa nuorisoa, sitä ymmärtää ja jolla huolimatta vuosistaan on niin nuorekas mieli ja isänmaalle sykkivä sydän.

— — —

Lopuksi vielä tulkoon lukijakunnalle mainituksi esimerkkinä siitä, miten pidetty emäntä Ala-Kulju on, että Satakunnan kansallismielinen nuoriso keräsi hänelle hänen 70-vuotispäiväkseen onnitteluadressin, jossa oli lähes 3000 satakuntalaisen nimi, sekä 6000 mk:n rahalahjoituksen, jonka emäntä Ala-Kulju määräsi käytettäväksi kristillis-isänmaallisten juhlien järjestämistä varten satakuntalaisille äideille.

Suojeluskuntien . . .

(Jatkoa sivulta 412.)

paitsi en usko siihen puolustusneuvoston käsitykseen, että tällaiset toimenpiteet saisivat aikaan *„levottomuutta”* suojeluskuntaväen keskuudessa. Nykyinen Hallitus panee tarpeelliseksi katsomansa muutokset siksi hiljaisesti ja verhotussa muodossa toimeksi, ettei suojeluskuntaväki enempi muukaan „kansa” huomaa mitään. Onhan nyt *„kaikkien hyvien voimien hallitus”* kuten eräs maalaisliittolainen kansanedustaja, suojeluskuntamies ja upseeri, äsken Eduskunnan valiokunnassa sanoi. — *Eikä meillä ole tällä hetkellä enää sitä suojeluskuntaa kuin oli vapaussodan päivinä, talonpoikaismarssin aikana ja sinä helatorstaina jolloin se Pajarin johdolla repi punaiset liput Tampereen kaduilla!*

Helsingissä 30 p:nä lokakuuta 1937.

Elias Simojoki.

TYÖLÄISNUORISO JA ME

Otsikossa oleva kysymys on vastattavakseni esitetty lukemattomia kertoja. Koetan seuraavassa lyhyesti antaa vastauksen esitettyyn kysymykseen, että „Luo lippujen!" lukijakunta voisi asiaan kiinnittää ansaittua huomiota.

Ne, jotka eivät ole itse eläneet työväen elämää, eivät täydelleen voi ymmärtää työväkeä. Monasti tapaa sellaisiakin henkilöitä, jotka ovat lähtöisin työväen parista, vieläpä sen syvimmistä pohjakerroksista, eivätkä siitä huolimatta ymmärrä työväen elämää. He ovat, elämänauringon heille lämpimästi paistaessa, unohtaneet ne pimennot, joihin ei päivä paista.

Muistakaamme, että varjossakin versoo elämää! Ymmärtääksemme oikein meitä ympäröiviä asioita, täytyy tietää, mitä vastakohdat sisältävät.

Esitän muutamia kokemuksiani, joiden arvoa itse pidän korvaamattomina:

Lapsena sain kärsiä vilua ja nälkää. Kun kansakoulussa varakkaampien lapset ruokatunnilla nauttivat maukkaita voileipiä, ei minulla useinkaan ollut edes kuivaa leipäpalasta syödä! Milloinkaan en alistunut kerjäämään. Isäni oli rehti työmies. Ympärilläni näin vielä enemmän puutetta, kurjuutta, joka järkytti syvästi lapsen mieltä. Tunsin rakastavani rajattomasti niitä, jotka eniten kärsivät ja viha, sokea viha niitä kohtaan, joiden luulin olevan kurjuuteen syypäitä, täytti sieluni. Marxilaisuus tapasi minussa muokatun maaperän.

Heti kun kynnelle kykenin tartuin työhön, samalla loppui myös vilu ja nälkä, mutta puute jatkoi mukana kulkua. Elin äärimmäisen säästäväistä elämää. Kieltäydyin kaikesta, mitä toiset nuoret harrastivat. Etsin vastausta kysymykseen: Millä voisi poistaa *kurjuuden työväen keskuudesta?* Tuo kysymys pakotti esille yhä uusia kysymyksiä. Ne täytyi tutkia. Jokaisen oudon ilmiön tutkiminen oli sisäinen välttämättömyys.

Etsin vastausta kysymykselle, mikä ero on proletariaatilla ja ryysyköyhälistöllä. Se pakotti uppoutumaan Helsingissä Vallilan ja Toukolan sakilaispesiin. Täytyi uskaltautua tarpeentullen tappelemaan, jonkun „sakin daamin" puolesta. Täytyi antautua näkemään nälkää, syömään niitä leivänkuoria, joita Vallilan ja Toukolan sakilaispesien *kärsivät äidit* kerjäämällä saivat monasti suuren perheensä ylläpidoksi koottua. Täytyi asua 16 m^2 lattiapinta-alalla 10 henkisen perheen joukossa, joiden 8:sta lapsesta 6 oli enemmän tai vähemmän raajarikkoisia. Täytyi tulla illalla märkänä työstä tuohon kotiin ja levittää hiestä löyhkäävät märät vaatteensa lieden luokse kuivamaan, missä jo toisten kastuneita vaatteita höyryten levitti löyhkäänsä, myrkyttäen tämän 45 m^3 tilaisen huoneen ilman sietämättömäksi. Monia muita elämän kohtaloita täytyi katsoa läheltä, eläytyä niihin, ennenkuin voi sanoa mitä on *ryysyköyhälistö.*

Marxilaisuus erottaa proletariaatin, palkkatyöväen, jyrkästi ryysyköyhälistöstä. Mitään jyrkkää rajaa ei kuitenkaan voida luoda tai vetää ryysyköyhälistön ja proletariaatin välille. Aivan samoin kun ei voida porvariston ja proletariaatin välille vetää jyrkkää rajaa ei silloinkaan, vaikka marxilaisuuden mukaan porvaristo jaetaan samoin kahtia pikku- ja suurporvaristoon eli kapitalisteihin. Rajat löytää vaan teoriassa, ei käytännössä.

Jokainen ruumiillista työtä tekevä työläinen, joka tulee palkallaan toimeen, lukee itsensä ja vertaisensa proletariaattiin kuuluvaksi. Mikä kuuluu ulkopuolelle tuon luokkakäsitteen, on proletariaatille vieras ja sitä pidetään vihollisena.

Voidakseen ymmärtää palkkatyöläisten elämää, täytyy itse siihen eläytyä. Täytyy olla selvillä niistä tekijöistä, jotka vaikuttavat työläisten sielunelämään. Kun on lapsena saanut suorittaakseen aikaihmiselle kuuluvia töitä, jolloin saa kokea työnantajan säälimättömyyttä ja työtovereiden välinpitämättömyyttä, silloin luodaan työläisnuorelle se henkinen pohja, jolle rakentuu koko hänen vastainen kehityksensä.

Ammattimiehet ovat ylpeitä ammatistaan. Oppipoikaa ei hevillä päästetä ammattisalaisuuksiin tunkeutumaan. Vain voimakkaimmat ja terävä-älyisimmät selviytyvät voittajina. Epäpätevyyttä ei palvota, mutta pätevyys antaa oikeuden johtoasemaan. Pätevyyden palvonta on vaistomaista.

Moni tutkija on laskeutunut työläismaailmaan, tutkinut sitä ja kirjoittanut paksuja kirjoja työväen elämästä. Kun niitä lukee, havaitsee, että tutkija on rehellisesti pyrkinyt totuuteen. Kuvaukset ovat oikeita. Eletyt tapahtumat väärentämättömiä. Mutta työläisen sielua ei ole löydetty!

Ihmiselämä on niin moninainen. Vain onnentähtien alla syntynyt saa kokea osankaan siitä mikä synnyttää kokonaisuuden edes työväen elämässä. Pidän itseäni sellaisena onnellisena. Kuka voi osottaa minulle sen surun, jota maamme työväestö on kantanut, mihin en olisi saanut osallistua? Missä on se ilo, jota maamme työväki olisi nauttinut, missä en olisi ollut mukana?

Olen ollut mukana neljä vuotta vankileirillä ja vankiloissa. Nähnyt päivän nousevan ja laskevan — ympärilläni kolkko harmaus. Nähnyt kevään tulon, tuntenut tuulenleyhkän. Kuullut linnunlaulun ja kukkatuoksuisen maan henkäyksen saamatta nauttia niistä, elää niissä. Oi miten siunaankaan teitä, te surun ja tuskan täyteiset vuodet, että minun sallittiin ne elää. Että minun sallittiin katsoa omaan ja työläisten sieluun, sallittiin nähdä, mikä on lujaa ja kestävää. Opin rakastamaan kärsivää ihmistä.

Kansallinen nuoriso, sinun tehtäväsi ei ole helppo. Sinun on tutustuttava elämään, että sitä ymmärtäisit. Sinun on uskallettava lähestyä rakkaudella jokaista kanssaihmistäsi. *Mitä täydellisemmin tunnet ne elämänehdot joissa työläisnuoriso elää, sitä paremmin pääset lähestymään työläisnuorisoa ja saavutat sen luottamuksen.*

Kun marxilaisuuden luokkavihan oppi kahlitsee työ-

MOSKOVAN MUUKALAISLEGIOONA

„Troijan puuhevonen seisoo jo Pariisin porteilla", lausui Saksan propagandaministeri *Goebbels* Nürnbergissä v. 1937. Nyt se on ehtinyt jo Suomeen saakka ja voitonvarmana kaikuu sen hirnunta. Mutta että emme antaisi sokaista itseämme ja että emme nukahtaisi hyvänuskon uneen, tulkoon seuraavassa hieman selvitellyksi, millainen on marxilaisuuden todellinen luonne ja millaisia keinoja se käyttää kansakuntia ja kansakuntien nuorisoa tuhotessaan:

„Uskonto on ooppiumia kansalle" lausui kommunistinen teoreetikko jo aikoja sitten, mutta selvemmin saneli uskonnonvastaisen taistelun muuan neuvostolan jumalattomuusliikkeen johtaja puhuessaan, että *„ennen emme voi olla rauhassa, ennenkuin kaikki maailman kirkot ovat poltetut ja vankilat maan tasalla".* — Edellisessä pyrkimyksessään on marxilaisuus onnistunut kaikkialla, missä vain punainen lippu on noussut kommunistisen vallan merkkinä, mutta vankiloita ei missään ole niin paljon kuin Venäjällä.

„Vallankumous on niin kauan voimaton kuin käsitteet perhe ja perhesuhteet ovat voimassa", lausuttiin kominternin kongressissa v. 1924.

Isänmaan olemassaolon kieltää marxilaisuus sillä perusteella, että *„työläinen ei omista maata".*

„Rauhan puolesta" on marxilaisuus julistanut taistelun.

Mutta peto ei voi levätä rauhassa, sillä sen mieli palaa veritekoihin.

„Stalinin johdolla meidän poliittinen miljoona-armeijamme voi ja sen täytyy, kaikki vaikeudet voittaen, rohkeasti rynnätä eteenpäin kaikkien esteiden ylitse, hävittää kapitalismin linoitus ja taistellen viedä sosialismi voittoon koko maailmassa!", on terroristi *Dimitroff* lausunut.

„Armeija on demokratisoitava", on iskusana Suomessa. Mitä sillä tarkoitetaan, sen ilmaisi neuvostojuutalainen *Rabinowitch* sanoessaan, että *„armeijan näennäinen demokratisoiminen on vain keino sen valloittamiseksi."*

Kun se armeija, jossa Suomen nuoriso joutuu asevelvollisuuttaan suorittamaan, on näin „demokratisoitu", eivät nuo Dimitroffin mainitsemat „esteet" enää ole suuret.

Suomen Sosialidemokraatti julkaisi äskettäin kuvan, jossa oli muka „vangeiksi joutuneita kapinallisia" istumassa ylellisen ruokapöydän ääressä valkoisiin, puhtaisiin paitoihin pukeutuneina. Tällä tahdottiin „todistaa" hyväuskoiselle lukijakunnalle, kuinka inhimillisesti punaiset vankejaan käsittelevät.

Antakaamme kuitenkin eräitten tosiasioitten puhua: V. 1936 elokuun 21 p:nä ammuttiin eräässä Madridin tyrmässä n. 200 vankilan virkamiestä ja 250 fascistijärjestön jäsentä. Elokuun 15 p:nä samana vuonna tuotiin Almeriasta Madridiin 250 vankia, jotka ammuttiin heti asemalla seinää vasten asetettuina paitsi 10, jotka suljettiin tyrmään. Cartagenassa heittivät punaiset roistot 600 upseeria kivet kaulassa mereen j.n.e.

Jos Suomen Sosialidemokraatti haluaa päteviä tietoja espanjalaisten hengenheimolaistensa tihutöistä, saa niitä tuosta äskenmainitusta Goebbelsin puheesta aivan yltä kyllin.

Itse „vapauden, veljeyden ja tasa-arvon maassa" vallitsevasta terrorista, murhista, pakkotyömaitten kauhuista ja nälkäkuolemasta on puhuttu paljon. Mutta sopinee kuitenkin vielä mainita, että vuosina 1929—31 karkoitettiin 18.000 inkeriläistä maanpakoon Siperian äärettömiin erämaihin, jossa he odottavat kuolemaa pelastajana. 1935 siirrettiin 4000 karjalaista Keski-Aasiaan ja 3000 Uraalille, jossa heistä on suurin osa kuollut.

Marxilaisuus on aina vain marxilaisuutta, esiintyköön se sitten verisenä terrorismina tai „Troijan puuhevosena". Marxilaisuus saattaa tinkiä *menettelytavoistaan,* mutta

---

läisiä, kun ne vihasta säihkyvin silmin uhkaavat minua, „luopiota" kuolemalla, tunnen miten heitä rakastan. Kuka on velvollinen tekemään herätystyötä, enkö juuri minä, joka olen niin paljon saanut elämän kokemuksia, aseita joiden terä on murtumaton. Rakastan teitä, te kansallinen nuoriso, sillä teillä on tulevaisuuden avain ja te olette päättänyt sitä oikein käyttää. Tiedän että olette rehellisiä. Uskonne on väärentämätön. Rakkaus kansaamme ja maahamme saa hehkunsa uskostamme. Sen uskon hehku polttaa poroksi marxilaisen luokkavihan synnyttämän ennakkoluulon. Sama usko johtaa teitä käymään käsiksi yhteiskunnallisiin epäkohtiin. Te ette vielä voi niitä poistaa, mutta te *tuomitsette ne.* Te valmistatte tietä kansamme ylösnousemukselle. Työläisnuoriso antaa teille luottamuksensa sitä mukaa, kun te etenette sinne pimentoon, missä työläisnuoriso on pakotettu elämään. Viekää laulunne sinne. Kaikukoon rytmikäs askeltenne poljenta siellä, missä ylösnousemusta kaivataan. Ja ottakaa maahan ne muurit, jotka estävät päivän paistamasta pimentoihin, silloin kansallinen nuoriso saavuttaa työläisnuorison luottamuksen!

J. Kaveheimo.

ULKOPOLIITTINEN KATSAUS

XV

Taisipa olla tarjolla vähemmän sekä kaviaaria että imartelua siinä puoliväkisin tyrkytetyssä vierailussa, jonka ulkopolitiikkamme exellenssi hikipäin ja silmä kovana suoritti äskettäin — pelättyyn natsimaahan. Kohteliaita kyllä oltiin sen verran kuin hyvä tapa vaati, mutta siinä kaikki. Melkein luulisi tulevan Moskovaa ikävä — siellähän oltiin niin sydämellisiä, jotta oikein pahaa teki ja ehkä päätäkin särki. — Sitä se tekee, kun pitää sopimattomia puheita, kuten esim. viime joulukuun 14 päivänä. Lähettäkääpäs vielä koetteeksi puna-Mikon kuuluisa veli Roomaan, niin näette — miten *sydämellisesti* tervetullut hän on. —

Meiltä on muuten monta kertaa tiedusteltu, miksemme pudota ulkopolitiikan exellenssiä alas virkaoksalta — kun kerran on valtit kourassa. Mekin aikoinaan arvelimme tämän olevan parasta — mutta sitten muistimme säännön, että jos vastustajan korttipakasta huonoin kortti n.s. „hakku" pelin alussa tipautetaan pois — niin peli sillä taholla voi parantua. — Antaa vain Holstin häärätä — se on kaikki plussaa oikealle asialle.

Se siitä.

Sitten tärkeämpiin tapahtumiin. Ystävämme Mussolini tiesi mitä teki kuljettaessaan eräitä divisioneja Ranskan Afrikan rajalle. Heti oli toinen sävy Nyonin konferenssissa röyhistyneen Ranskan ja Britannian kelloissa. Se Asturiankin rintama romahti juuri sopivalla hetkellä. Ja arabialaiset — nuo Englannin veriviholliset, ovat taas vilkkaalla tuulella.

Tietävätköhän meidän patkulimme edes sitä, että joka kuukausi huomattavia summia Francon sotakassaan virtaa kaikkialta muhamettilaisesta maailmasta — kuin myös vapaaehtoisia aina Intiasta ja Palestiinasta asti.

Jotain on vinossa sillä taholla — kunpa ei vain jonain päivänä Italian ja muhamettilaisten yhteistyö koidu kommunismia suosivalle Englannille vielä kalliimmaksi.

Poikkeamme lopuksi Kauko-Itään. — Olisi jo aika sellaisellakin „vakavalla" lehdellä kuin Uudella Suomella vaihtaa rouva Mei Lingin ja geoloogi-kirjeenvaihtajiensa sepustukset asiallisempiin.

Hätätilassa voimme mekin hiukan auttaa sekä tiedoilla että kartoilla, joita äskettäin saimme suoraan Tokiosta.

Kyllä se vain niin on — että kun Kiina on selvä — sitten on ryssän vuoro.

Ja ryssäparka — päästään kun on hieman vialla — pohjustaa „strateegista" alkutilannetta edullisemmaksi teilaamalla kenraaleitaan ja amiraalejaan. Viimeksi se „puhdisti" Itämeren laivaston perusteellisemmin kuin mitä „Väinämöisen" kokoinen purkki olisi saanut aikaan viikon paukutuksella.

Kerrankin me olemme Stalinin kanssa samaa mieltä — lisää vain samaa laatua — kyllä tästä hjuva tulee — kun trotskilaiset likvideerataan.

Aioimme vielä kansainliittoakin kosketella — mutta sitten muistimmekin, ettei kuolleesta pidä pahaa sanoa.

Paavo S.

---

ei koskaan periaatteistaan ja päämäärästään, joka on bolshevistinen maailmanvallankumous.

Suomessa toimii sen hyväksi salainen, lakkautettu kommunistipuolue, sos. dem. puolue sekä kansanrintama.

Viime aikoina on marxilaisilla aseilla ollut Suomen sisäisessä politiikassa suurta menestystä. Kuumeisella kiireellä valmistautuu Moskovan Suomessa toimiva muukalaislegioona tuhoamaan yhteiskuntarauhamme, kansan terveen ajattelutavan, nuorison oikeat ja jalot pyrkimykset, lyömään maahan vapautemme saavutukset.

Troijan punainen puuhevonen hirnuu voitonvarmana, mutta niin totta kuin ennekin on löytynyt miehiä ja nuorisoa lyömään maahan marxilaisten toiveet, niin totta on tämä marxilaisuuden viimeinenkin voimanponnistus menevä hukkaan. Marxilaisuus on kautta aikojen aliarvioinut kansallistunnon ja isänmaanrakkauden voimaa, ja se aliarviointi on oleva koko marxilaisen aatteen hauta tässä maassa.

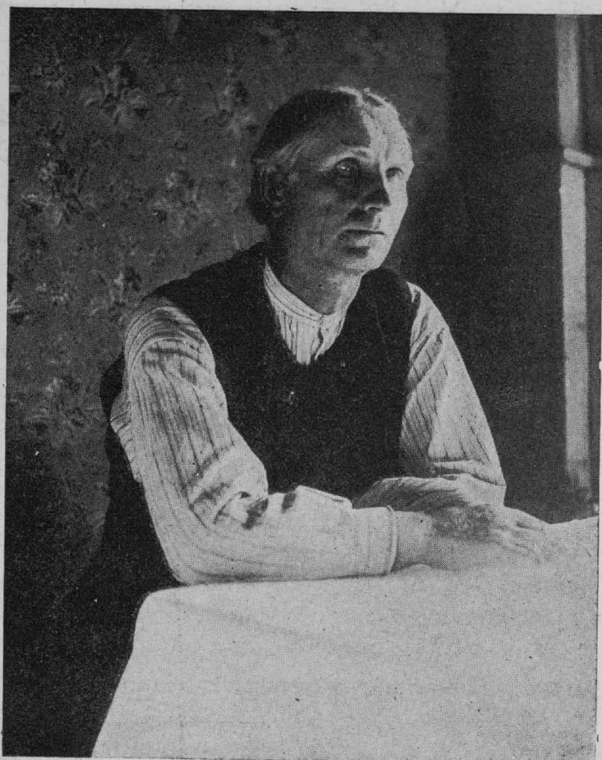
Sitä vaatii isänmaan onni ja nousevan nuorison tulevaisuus.

Viljo Lius.

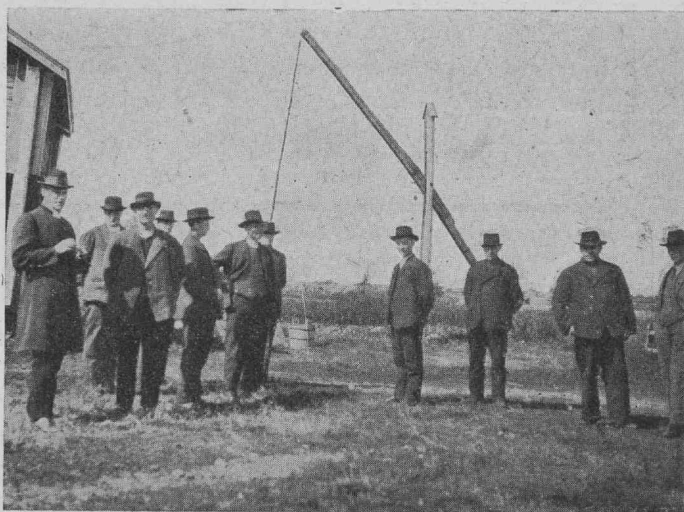


Kytösavun aukeilla mailla

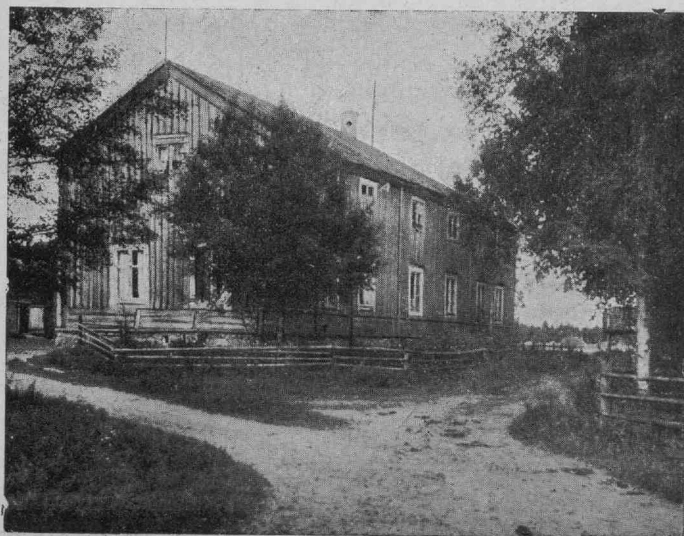
— Kuvia körttikylästä —



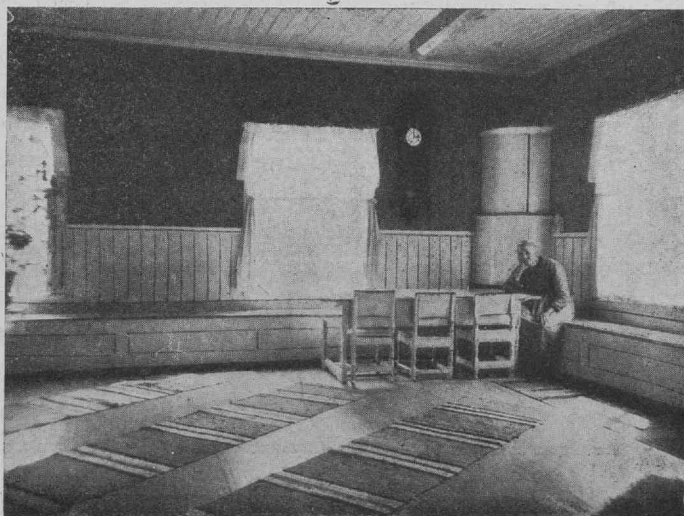
Körttiperheen vanha isäntä miettimässä uskon ja isänmaan pyhiä asioita.



Vakaat körttimiehet kokoontuneina seuroja varten.



Tällaisissa taloissa asuu lakeuksien kansa.



Pohjalaisen talon avara ja siisti pirtti.

SANTANDERIN PELASTUS

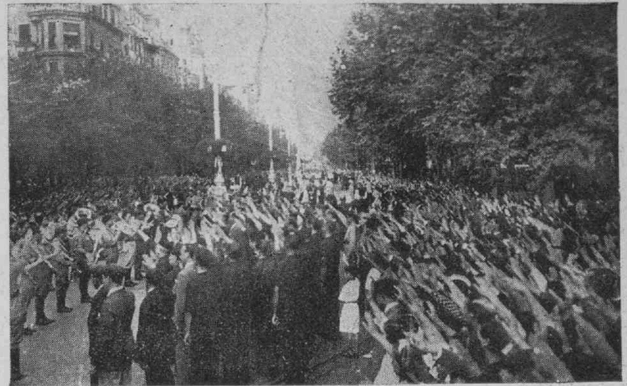
Meikäläisiä lehtiä on äskettäin pantu syytteeseen sen vuoksi, että ne ovat väittäneet Suomen äänestäneen Espanjan punarosvojen puolesta Kansainliitossa. Koska toimitukseemme sattui pistäytymään eräs Espanjan vapaussodassa taistellut ja vaikeasti haavoittunut entinen sinimusta, tiedustelimme, millä nimellä hän sanoisi Espanjan punaisia joukkoja, jos mieli niitten luonnetta yhdellä sanalla kuvata.

„Rosvoja ne ovat", vastasi haastateltavamme. „Parempaa ja kauniimpaa nimeä en voi antaa niille, nähtyäni ne tihutyöt, joita tämä anarkistijoukko on aikaansaanut rintaman takana. Varsinkaan niille seuduille, joilla neuvostolaisia punasotilaita liikkui, ei jäänyt yhtään kotia häpäisemättä, ei yhtään taloa ryöstämättä. Mutta vaikka ryssä onkin kuuluisa raakuudestaan sodan aikana, täytyy minun toki sanoa, että espanjalainen anarkisti vetää hänelle täysin vertoja".

„Millä tavalla vapautettujen seutujen väestö otti kansallisten joukot vastaan?" kysyimme.

„Kerronpa sinulle Santanderin valtauspäivän kulun, että saat jonkinlaisen käsityksen siitä, millä riemulla meitä tervehdittiin.

Oli elok. 25 päivä. Santanderin siviilikaarti oli tehnyt oikeistolaisten avulla kapinan. Kaduista taisteltiin vielä. Aloitimme marssin kaupunkiin kahdelta suunnalta ja ilmestymisemme lienee sytyttänyt elämänuskon uudelleen monen kaupunkilaisen, niin kaduilla taistelevan miehen kuin kellarin komeroissa piileskelevän naisenkin mieleen. Saavuimme kaupunkiin aikaisemmin kuin kapinaan nousseet olivat odottaneet. Punaiset alkoivat pakonsa heittäen aseensa kaduille ja painuen vuoristoon. Jonkun verran olivat anarkistit ehtineet tihutöitään tehdä, mutta suurempiakin kärsimysnäytelmiä on Espanjan sodassa näytelty. Anarkisteilla oli tapana miinoittaa yleiset rakennukset, kirkot, luostarit, sillat j.n.e.. jotka paetessa sitten räjäytettiin, mutta Santander säilyi, kuten jo sanoin, pahimmalta verilöylyltä.



Santanderin valloitusta juhlitaan San Sebastianissa. — Kuva tuotu suoraan Espanjasta.



„— hulluna ilosta riensi kansa meitä vastaan—" Santanderin pelastajat saapuvat kaupunkiin. — Kuva tuotu suoraan Espanjasta.

Väestön riemulla ei ollut rajoja. Hulluna ilosta riensivät naiset meitä vastaan, rivistöömme yhtyi katuvieriltä kapinaan nousseita siviilimiehiä. Marssimme alkaessa jyrisivät vielä tykit ja konekiväärit lauloivat kuolinvirttään, mutta siitä huolimatta kadut olivat mustanaan väkeä. Kukaan ei malttanut pysyä kotona tai piileskellä silloin, kun Francon vapausarmeija saapui.

Muutama tunti sen jälkeen tulivat muonakolonnamme. Väestölle jaettiin ruokaa. Vaimot ja lapset, punaiset ja valkoiset saivat leipä-, säilyke- ja viiniannoksensa. Vapautettu kaupunki eli riemun vallassa. Anarkiasta on tullut loppu, jokainen saa leipää, uusi elämä voi alkaa.

Melkein uhreitta valloitettiin itse Santanderin kaupunki. Joukot jatkoivat marssiaan kohti Asturiaa, joka sekin nyt on kansallisten käsissä ja pohjoisrintamalla on verileikki loppuun leikitty.

Joukko-osasto, johon minä kuuluin, siirrettiin kuitenkin muualle ja minut on kohtalo ehtinyt tuoda jo kotimaahan takaisin, joten Asturian puhdistusta en ehtinyt näkemään enkä myöskään kansallisten lopullista voittoa pohjoisrintamalla.

Meitä suomalaisiakin on ollut muutamia Espanjaa valloittamassa, toiset ovat kaatuneet taistelussa, toiset vakavasti haavoittuneet, eräät kai vieläkin tekevät velvollisuutensa kommunismin lyömiseksi tuosta onnettomasta maasta. Ylpeydellä voimme mainita, että eräs suomalainen, *ratsumestari von Haartman,* johtaa pataljoonaa kai vieläkin ja nauttii suurta luottamusta ja kunnioitusta joukkojen ja upseeriston keskuudessa. — Näitten suomalaisten taisteluista, siitä mitä itse näin, kuulin ja koin, kaikesta tästä kerron seuraavissa numeroissa kansalliselle nuorisolle, jonka aatteet minua kannustivat kaukana vieraalla maallakin tykkien jyskeen, rumputulen keskellä — — —"

„Oletko kuullut jotain *Urpo Koristosta,* joka lähti kanssasi ja joka lupautui lehtemme kirjeenvaihtajaksi?

(Jatkuu siv. 427.)

Sinimustan sivalluksia

„Ellei oikeusministeri Ahmavaaralle julkaisua tule, lainaamme sen kyllä hänelle (Sasu Punanen).

Ajojahti isänmaallista liikettä vastaan on alkanut. Syytteitä on satanut sen lehdistölle samaan tyyliin kuin aikoinaan ennen ja jälkeen SM-järjestön lakkautusta. Aivan äsken kirjoitti vielä hallituksen äänenkannattajiin lukeutuva Soihtu, että fascistien häikäilemätön esiintyminen ei perustu vain siihen, että luottavat „Johtajaan ja Jumalaan", vaan myös siihen, että luottavat *oikeusministerin passiivisuuteen*. Meillä on näet oikeusministerinä aina vaan kokoomukselainen mies, joka luonnollisesti, kuten kaikki kokoomukselaiset, „ymmärtää". Kyllähän sitä alunperin ihmeteltiin, että mitä se merkitsee, että oikeusasioita pannaan hoitamaan kokoomukselainen, mutta näyttääpä siltä, että tätä asiaa saa IKL kiittää rajattomasta kiihoitusvapaudestaan. Vahinko, jos yksi mies on pilaamassa muuten hyvää hallitusta ja jarruttamassa sen työtä kansanvallan turvaamiseksi".

Nyt on *kokoomuslainen* oikeusministeri Ahmavaara kai sitten lunastanut pääsylippunsa yhteisrintamaan, sillä onhan hän nostanut kolmisenkymmentä eri syytettä lehdistöämme vastaan sen vuoksi, että se on tuominnut ministeri Holstin asettumisen virallisena Suomen edustajana *punaisen* Espanjan puolelle.

Meillekin tuli reissu oikeussaliin ja siitä tunnemme vilpitöntä iloa ensiksikin siksi, että lehden tilaajamäärä näin kasvaa, sillä asiamiehemme ovat päättäneet vastata haasteeseen haasteella, ja toiseksi olemme sitä mieltä, että ellei joku lehti tai yksilö kansanrintaman valtakautena saa syytenippua tai joudu parjatuksi, on kanta ja suunta nopeasti tarkistettava.

Emme lähde puolustautumaan. Mikä on sanottu, siinä pysymme. Emme aio puolustautua edes oikeussalissa, sillä tunnemme liikkuvamme oikeilla asioilla. Hyökkäys on aina paras puolustus. Tässä tahdon vain ottaa eräitä esimerkkejä, *sellaisia tapauksia, joista ei tämä nykyinen eivätkä edellisetkään oikeusministerit ole syytteitä nostaneet.*

Ennen viime vaaleja sos. dem. nuorisoliitto julkaisi kisällilauluvihkosia. Niitten sisältö oli mitä ruokottomin. Kansanedustajia (luonnollisesti meikäläisiä) parjattiin, Jumalaa pilkattiin, rivouksia esitettiin. Kiihoituslain piti olla voimassa, sen piti suojata ennen kaikkea kansanedustajain kunniaa, mutta siitä huolimatta näitä lauluja saatiin esittää lukemattomissa pienemmissä ja suuremmissa tilaisuuksissa esteettä. Ellei *kokoomuslainen* oikeusministeri Ahmavaara ole näitä lauluja lukenut voimme ne hänelle lainata!

Äskenmainittu EK:n kommunistimuistiossa ollut „Soihtu" kirjoitti pari kuukautta sitten pastori Simojoesta suraavat, nähtävästi lailliset ja hyvien tapojen mukaiset rivit:

†

Kansalaissodan ja sitä seuranneen valkoisen hirmuvallan uhriksi joutuivat seuraavat Keuruun Sos.dem. Kunnallisjärjestön jäsenet:

Kolhon työväenyhdistys.
Rissanen, K. Lennart,
Rissanen, Heikki,
Rissanen, Pauli,
Kivipelto, Edvin,
Helenius, Juljus,
Saxberg Henrik,
Vokström, Kalle,
Koivula, Einari,
Aittola, Svantte,
Vessari, Niilo,
Torila, Aapo,
Gummerus, Ville,
Lindholm, Matti,
Peltonen, Aarne,
Salonen, Juho,
Selmi, Hemmi,
Kankaanpää, Asarias,
Yrkölä, Kusti,
Jalava, Kalle,
Jalava, Janne,
Lehtinen, Onni,
Salminen, Valtteri,
Nieminen, Kalle,
Kivioja, Adam,
Valtonen, Kalle,
Helenius, Niilo,
Järvinen, Vihtori,
Järviö, Antto,
Lahtinen, Nikolai,
Rimpilä, Aadiel,
Peltonen, Sulo,

Haapamäen t.y:s.
Blomqvist, August,
Salmela, Taito,
Utter, Väinö,
Aalto, Aapo,
Iso-aho, Eemil,
Saarinen, Eemil,

Keuruun kirkonkylän t.y:s.
Rantanen, Samuli,
Värvinen, Aadiel,
Viita, Einari,
Viitanen, Toivo
Lindroos, Onni,
Koivunen, Kalle,

Suolahden Mäkikylän t.y:s.
Utter, Johan,
Lampinen, Eevert,

Pohjoslahden t.y:s.
Raski, Oskari,
Mäkinen, Väinö,
Mäkinen, Eemil,

Itä-Keuruun t.y:s.
Rantanen, A.,
Roberg, Toivo,

Lammasperän t.y:s.
Mikkola, Samuli,
Hautala, Eevert Arvid,

Huttulan t.y:s.
Viitanen, Heikki Yrjö,

Asunnan t.y:s.
Sammalmäki, Filemon,

Jukojärven t.y:s.
Kivinen, Oskari,

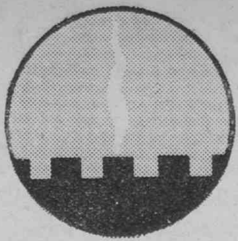
Hyvästi jääkää, uskolliset luokkatoverit, muistonne ei koskaan unhoitu. Teitä ijäti muistavat omaisenne ja

Keuruun sos.-dem. Kunnallisjärjestö.

Tällaista taulua pitivät Keuruun sosialistit 10 v. työväentalonsa seinällä kansanvaltaisuutensa ja laillisuutensa merkkinä ja rakentavan toimintansa ohjeena.

„Sensijaan on edustava nimi Elias S i m e l i u s-S i m o j o k i, jossa seuran uskonnollinen mooseksenlaisuus ilmenee puistattavimpana vastakohtaisuutena. En tiedä, onko minun kansallisella ylpeydellä todettava, että meillä hänessä on fascistipappi kansainvälistä luokkaa, henkilö, joka tuo mieleen isä Gaponin ja ranskalaiset boulanger-papit, espanjalaiset jesuiitat ja Yhdysvaltain Ku-Klux-Klanin suuret isänmaalliset lynkkaussaarnaajat. Hän on AKS:n ylipappi ja valasaarnaaja, joka loistavalla taituruudella panee Jumalan ratkaisemaan poliittisia kysymyksiä ikl:n ohjelman mukaisesti ja kohottaa korkealle suomalaisen heimon ikioman jumalan taistelussa Venäjän kansan belsebubia vastaan. Hän oli mukana lapuanliikkeen töissä, hänet tavattiin rysän päältä kun juonittelut eestiläisten verilöylyjen järjestämiseksi tulivat ilmi, hän puistatti kansalaisia raa-

(Jatkuu siv. 425.)



MERJAN KAIUN OSASTO

NUORTEN TAITEEN JUHLAA

vietti Merjan Kaiku Helsingissä 29. 10. 37.

Nuorten kansallisen taiteen ystävät täyttivät lokakuun 29 päivänä Hämäläisten talon avaran salin, johon *Merjan Kaiku* oli järjestänyt yleisöjuhlan.

Aluksi yhteisesti lauletun Termopylain sävelten tauottua esitti lausuntokuoro yliopp. *Pekka Kuusen* johdolla V. A. Koskenniemen runot "Isänmaan kasvot" ja "Nuijamiesten marssi", sekä Asunnan "Inkerin rukous". Etenkin "Inkerin rukous" vaikutti yleisöön erikoisesti monine soolo-osineen ja säveltäjä *Arvo Laitisen* piano- ja *Helena Maliston* laulusäestyksellä. Esitys osoitti, että myöskin melodraamat soveltuvat lausuntakuoron esitettäväksi. Suosionosoitusten saattamana astui kirjailija *Heikki Asunta* korokkeelle. Hänen puheensa käsitteli uusia, tärkeitä ajatuksia antaen kirjallisuutemme nykytilaa, jota voi sanoa tulenkantaja-asteeksi ja jonka tunnukset ovat: bolshevismi ja seksualismi. Hänen viittauksensa kirjallisuutemme tehtävään on antaa kansasta oikea kuva sen arkisessa työssä, jokapäiväisessä elämässä ja omassa todellisessa ympäristössään. Säveltäjä *A. Laitisen* joht. laulukuoro oli valinnut parin Madetojan sävellyksen lisäksi kaksi uutta, Arvo Laitisen säveltämää laulua, „Suomalaisen rukouksen" ja "Velvoituksen", joille yleisö osoitti voimakkaasti suosiotaan. Madetojan "Leijonalipun" voimakas esitys palkittiin myös runsain kättentaputuksin.



Merjan Kaiun ilta Hämäläisten talossa 29. 10. 1937.

Lyhyen väliajan jälkeen esitti lausuntakuoro sikermän monenlaista rajarunoutta: Kailaan „Rajalla", Linnankosken 'Rajan lapsi", Jylhän "Rajan poikki" sekä Kuusen "Suomen raja". "Rajalla"-runon vaati yleisö toistettavaksi.

Suurta mieltymystä herättivät *Leena* ja *Pekka Kuusen* esittämät duetot, joita yleisö innokkaasti vaati toistettaviksi.

Antti Aarnelan pianoesitykset olivat korkeatasoiset ja saivat salissa aikaan kättentaputusmyrskyn, jonka tauottua Merjan Kaiun näyttelijät esittivät Bergrothin ja Grandellin näytelmästä *"Jääkärit"* toisen näytöksen. Näytelmän ohjaajan, yliopp. Anneli Lumialan selostettua ensimmäisen näytöksen tapahtumat, eli yleisö hetkisen suomalaisten jääkärien parissa maailmansodan itärintamalla, heidän sisäisissä ja ulkonaisissa koettelemuksissaan.

Kohottava ja innostava tilaisuus päättyi. Yleisön suosionosoitukset sekä esityksille että esiintyjille osoittivat, että ilta todella oli antanut yleisölle sitä, mitä se oli halunnut. Se oli vahvistanut uskon, että kansallisesti heränneen nuorison voimakas sisäinen näkemys on luova uuden kansallisen taiteen.

MERJAN KAIKU

HELSINKI, *Keskusk. 8.*

Jäseneksi ilmoittautumista tulee seurata täydelliset henkilötiedot (papinkirja) sekä näyte k.o. merkkisuoritusta varten.

"RIKOLLINEN NUORISO"

Yliopp. LEA-KAARINA ALPIN puhe NYKS:n 15-vuotisjuhlassa

Itseänsä ajattelevien ja varovaisten puoluepolitiikkojen mielestä on Suomen nuoriso melkein aina ollut rikollista. Se on ollut rikollista siitä syystä, että se kautta aikojen on palvonut vapauden jumalatarta ja vihannut orjan kahleita. Tämä tunnus on sen johtanut tekoihin, jotka melkein poikkeuksetta on leimattu rikollisiksi, siitä syystä, että nuorison omantunnon laki on ollut korkeampi esivallan sanelemaa lakia.

Rikoksen tekivät ne Suomen pojat, joiden tie kulki Tallinnan porteilta Latvian rajojen taa ja jotka tällä retkellään ostivat verensä lunnain vapaaksi Eestin maan ja kansan. Rikollisiksi ja henkipatoiksi julistettiin jääkärinuorukaiset, jotka omantuntonsa ääntä kuunnellen ja lain kirjaimen sivuuttaen lähtivät vieraalle maalle oman vapautemme verohintaa suorittamaan.

Tekisi mieli kysyä arvoisilta puoluepolitiikan korkean moraalin vaalijoilta, istuisivatko he nyt korkeilla virkapaikoillaan vapaata maata hallitsemassa, ellei olisi ollut noita „rikollisia" jääkäreitä ja vapaussotureita.

Entä nyt, ei suinkaan vähemmän rikollista ole nykyinen nuori sukupolvi, tarkoitan se osa siitä, joka on isänmaallisesti ja kansallisesti herännyttä. Päinvastoin se vie „rikollisuudessaan" voiton kaikista entisistä. Tuskin ennen on ollut pakko säätää erikoisia lakeja nuorison kurissapitämiseksi, tai ainakin keksiä satoja keinotekoisia kieltoja, joiden avulla edes vähän voitaisiin saada tämä „kuriton sukupolvi" pysymään rauhallisena ja mikä tärkeämpää, Suomen ulkopolitiikalle vaarattomana. Sillä onhan jo sattunut, että nuorison „rikolliset" teot ovat olleet „omiaan vaarantamaan maamme ystävyyssuhteita."

Mitä kaikkea me sitten olemme tehneet, kun seuraukset ovat olleet kerrassaan tuhoisat? Voipa vastata melkein vain yhdellä sanalla: *rakastaneet.* Me olemme rakastaneet Suomen maata ja kansaa ja Eestin nykyään sorron alla elävää kansaa. Ja meille on ollut rakas Karjala ja Inkeri ja niiden vapauden puolesta taistelu. Ja meidän sydäntämme lähellä on ollut koko Suomen suku, sen suureksi luominen ja eheäksi tekeminen. Tämän rakkauden pakoittamana on tehty jotakin harkitsematonta, joka omantunnon lain edessä kuitenkaan ei koskaan ole rikollista, mutta meidän puoluepolitiikkamme suojelijat ovat sen rikolliseksi arvostelleet ja sokeudessaan tahtovat lyödä koko tämän nuorison ylle pakkopaidan. Rikollisena he tahtovat tukahduttaa nuorison vapauden kaipuun ja sen haaveet heimomme suuresta tulevaisuudesta. He eivät käsitä, että jos he tässä onnistuvat, ei vapaata Suomen kansaa enää huomenna ole olemassa.

Mutta niin totta kuin nykyinen Suomen nuoriso on lähtenyt taistelun tielle vaalimaan kallein lunnain ostettua vapautta ja lyömään alas valhetta ja juonittelua, jäävät kaikki teennäiset kiellot ja itsekkäitä pyyteitä ajavat määräykset yhä edelleen voimattomiksi. Se ei aio niitä noudattaa, elleivät ne ole sopusoinnussa sen omantunnon lakien kanssa. Olkoon niin, että meistä tulee rikollistakin rikollisempi nuoriso nykyisten vallassaolijoiden silmissä. Ehkä historia kerran on oikeudenmukainen ja sen arvostelu vähemmän tuomitseva. Kunhan sydämemme on puhdas, aseemme puhtaat, ei meidän omatuntomme voi meitä pettää ja silloin saamme toimia ja taistella vain sen sanelemien lakien mukaan.

Taistelutoverit! Se laukaus, joka kajahti Repolan ja Porajärven ikuisen murheen päivänä, se ei saa koskaan lakata kuulumasta Suomen taistelevan nuorison sielussa. Taistelun täytyy jatkua ja marssin täytyy olla järkähtämättä suunnattu kohti Suur-Suomen rantaa. Antakaamme viisaitten tehdä viisautensa mukaan ja varovaisten varovaisuutensa mukaan. Meidän on taisteltava niinkuin nuori veri meitä vaatimalla vaatii. Kylmyys pois ja penseys on kukistettava. Tuli ja hehku olkoon meidän. Ja niin tämä „rikollinen nuoriso" kerran on näyttävä, miten se sankoin joukoin rivit tiiviinä marssii „luo lippujen". Sen taistelu ei saa loppua ennenkuin Suomen raja on oikealla paikallaan, tuomittakoon sen siirtäminen vaikkapa kaiken rikollisuuden huipuksi. Eteenpäin jos kohtakin rikollisiksi leimattuina, mutta sisäisesti puhtaina ja vilpittömin mielin, ainoana oppaana *omatunto* ja aseena edelleenkin kaikkensa uhraava *rakkaus,* ja *usko siihen,* että on olemassa sellainen Korkein Oikeus, jonka edessä meidätkin kerran tuomitaan puolueettomasti.

RUKOUS

heimomme puolesta

Valo tulvien aamuhun sousi
yön kahleet katkoen.
Tuhat lippua salkoihin nousi
taas merkkinä vapauden.

— — —

Tänä päivänä pyydämme sulta
ole kanssamme, Korkehin.
Yhä vaalios isäimme tulta
suo apusi vaaroihin.

Älä heimomme sortua anna
idän hurttien ikeeseen.
Pois ruoskitut veljemme kanna
kevätaamujen kirkkauteen.

Ylin, varjele Inkerin maata
sille rauha ja oikeus tuo.
Suo mieronvuosien laata
koko heimomme uudesti luo.

ELISABETH LAURILA.

Puute tuhlarin toveri, siunaus säästäjän sivulla.

Maamies, opeta lapsesi rakastamaan maamiehen työtä! Opeta heille säästämisen taito itse hyvää esimerkkiä näyttäen.

Talleta säästösi maamiehen omaan rahalaitokseen, säästöpankkiin.

Kuortaneen Säästöpankki
Kuortane.

Jalasjärven Säästöpankki
Jalasjärvi.

Ilmajoen Säästöpankki
Ilmajoki.

Lapuan Säästöpankki
Lapua.

Nurmon Säästöpankki
Nurmo.

Ylistaron Säästöpankki
Ylistaro.

Alahärmän Säästöpankki.
Alahärmä.

Isonkyrön Säästöpankki
Isokyrö.

Kortesjärven Säästöpankki
Kortesjärvi.

Ylihärmän Säästöpankki
Ylihärmä.

Alavuden Säästöpankki
Alavus.

Kalervo Nikkola

ILMAJOKI

Toralan tila
Om. Elias Harju.

KOSKENKORVA

Siirilän tila
(Om. ARVO SIIRILÄ.)

Seinäjoki.

Evijärven Säästöpankki
Evijärvi.

Jurvan Säästöpankki
Jurva

Kauhajoen Säästöpankki
Kauhajoki.

Töysän Säästöpankki
Töysä.

Ähtärin Säästöpankki
Ähtäri.

Alajärven Säästöpankki
Alajärvi.

Metsä-Rannon tila
Om. Sulo Rintala.

SEINÄJOKI

Uppalan tila
Om. Arvi Tala.

SEINÄJOKI

Yli-Rahnaston tila
Om. Juho Yli-Rahnasto.

ILMAJOKI

Peltoniemen tila
Om. Sameli Nikkola

ILMAJOKI

Tervalan tila
Om. Arvi Tervala.

SEINÄJOKI

ARVO SIHTO

Poika ja ylpeät vanhemmat

Yhteiskunnallinen kertomussarja „Kaksi vuotta kuritushuonetta."

Kirjoittanut

Yrjö Kohonen



(Jatk. edelliseen numeroon.)

Vaimo painoi kädellään rintaansa, jonka alla hän tunsi sydämen lyövän kiivaasti ilosta, ja hänen silmänsä säteilivät onnellisimmin kuin pitkiin aikoihin.

— Eivät kaikki ihmiset sittenkään taida olla pahoja, hän virkkoi pidättyvästi, sillä hän näytti pelkäävän, että ilo osoittautuisi seuraavassa hetkessä ennenaikaiseksi.

— Jumalan kiitos, eivät. Mutta meidän ei sittenkään kannata olla liian herkkäuskoisia. Maailma iskee silloin, kun ei odota.

Samaan aikaan kun he puhuivat näin kujan suussa, juosta sipsutteli pieni, vaaleahiuksinen pojanpallero mummonsa sylistä tuvan lattian yli ikkunapenkille ja katseli uteliain silmin ulos.

— Äiti! Itä! hän huusi nähtyään nämä karjapihassa ja lähti riskisti taapertelemaan ulos, niin että paljaat jalat vilkkuivat lyhyen paidan alla.

Hän juoksi pihan yli kädet ojennettuna. Isä otti hänet syliinsä ja kohotti ylpeästi korkealle ilmaan.

— Ylyys! hän sanoi iloisesti. — Ei ole maailmassa niin komeaa ja pulskaa poikaa kun isän oma Erkki. Eihän? Koko maailman paras pikku poika. Isän ilo, äidin toivo. Mitä olisi elämä ilman sinua kullanmurusemme, päivänsäteemme? Oletko sinä isän oma pikku Erkki?

— Eekki on itän ja äitin.

Isän kasvot säteilivät aavistamatonta onnea, kun hän laski pienokaisen takaisin maahan. Moniin aikoihin hän ei ollut tuntenut itseään niin toivorikkaaksi ja elämänhaluiseksi kuin nyt, ja kun hän katsahti vaimoonsa, näki hän suurten, kirkkaiden kyynelten juoksevan tämän poskia alas. Hän tiesi, mikä kohotti Kirstin silmiin vedet: onni se oli, sama onni, joka juhli hänenkin sisimmässään, ja hän tunti sinä päivänä iloa lähestyä häntä.

Kaikki, mitä he olivat tehneet siitä lähtien, kun poika tuli maailmaan, he olivat tehneet ajatellen hänen tulevaisuuttaan. Kun maata oli ostettu lisää ja saatettu se ja entinen hyvään viljelyskuntoon, oli se tapahtunut Erkin hyväksi. Kun isä työskenteli myöhään yöhön puusepänverstassa ajatteli hän, että pojan täytyi saada paremmat mahdollisuudet kehittyä kuin mitä hän oli saanut. Tai kun äiti kehräsi ja kutoi tuvassa, antoi hän rukin hyrrätä ja sukkulan viuhkua ajatellen että tästä hän teki sitä ja sitä Erkille.

Elämä jatkui. Se toi iloja ja suruja, kuten aina ennenkin. Elämähän oli aina sama, ja ihminen oli puutteineenkin edelleen se, joka unohti kokemukset. Mutta kuitenkin yksi oli, joka ei heidän kodissaan muuttunut: työ pojan hyväksi. Heistä tuntui, että poika oli se, joka jatkoi sukua menestyksen tielle.

Mutta sitten tapahtui jotakin käänteentekevää. Että perhe lisääntyi yhdellä, joka ristittiin Osmoksi, se ei suinkaan täysin ymmärrettävistä inhimillisistä syistä ollut odottamatonta. Päinvastoin jo ajoissa, heti kun saattoi ryhtyä odottamaan, alkoi vanhempien mieltä askarruttaa ajatus, miten tämän jälkeen heidän suhteensa Erkkiin oli muuttuva. Mutta he eivät silloin tienneet, millaiseksi Luoja oli ihmisen luonut. Vasta sitten kun ensimmäiset kiireet olivat ohi, he näkivät, miten suuria hyvyyden paljouksia ihmisessä uinuikaan. Tarvittiin vain jokin heräte niiden nostamiseksi tajunnan maailmaan. Niin, he saivat todeta, että rakkautta riitti kummallekin lapselle se vain näytti entisestään kasvaneen, kuin korkoa korolle. Suuntautuessaan kahtaalle vanhempien odotukset vain avartuivat, ja ylpeys, joka oli ollut rakkauden keralla päätunteita heidän suhteessaan Erkkiin, vapautui entistä enemmän itsekkäistä ajatuksista.

Mutta Osmon ei sallittu elää kauan. Hän oli jo viidennellä vuodella kun hän pääsi jotenkin yksin pujahtamaan rantaan. Tuuli kovasti, joen pituussuunnassa vyöryi aaltoja, ja ne olivat huuhdelleet rantakivet liukkaiksi. Niissä sattui pienelle kaarnalaivojen uittajalle onnettomuus, ja kun hänet illalla löydettiin ruohikon vesirajasta, ei asia ollut enää autettavissa.

Vielä kauan sen jälkeen, kun Osmo oli saatettu siunattuihin multiin, lepäsi katkera ja epätoivoinen suru kodin tanhuvilla. Se pani kysymään elämältä, mikä oli sen tarkoitus, mutta se ei saanut vastausta. Kuten haava kerran arpeutuu, arpeutuu surukin. Mutta sen sijaan kun haavasta jää näkyvä merkki ja haalistuva muisto, jää surusta jalostunut ihminen, emmekä tiedä mitään toista, mikä jalostaisi ihmistä niin lähtemättömästi kuin kärsimys, jonka jaksaa taistella voitoksi. Tätä tietä selveni vähitellen heidän kodissaankin taivas, ja aurinko pääsi entistä lämpimämmin ja kirkkaammin paistamaan valoa ja onnea.

Erkistä kehittyi äidin ja isän silmäterä. Hän sai kaiken sen hellyyden osakseen, minkä maailma oli heiltä kieltänyt. Mutta tuhlaavassa rakkaudessaankin he ymmärsivät, että työ oli elämän kehityksen siunaus, ja sen tähden he koettivat antaa hänelle kotona kaiken sen opastuksen, mikä oli mahdollista. Olipa kysymys puusepän töistä tai maanviljelyksestä, kaikissa poika kehittyi mieheksi, jolle elämän tehtäviin siirtyminen ei asettanut voitettaviksi samoja vastuksia kuin monelle muulle. Koulussa ja kansanopistossa hän oli parhaita oppilaita, ja sotaväessä hän kohosi sille asteelle, mikä oli korkein hänenlaisen oppisivistyksen saaneelle.

Mutta ilon keskellä asui suru. Se läheni pitkästä aikaa ankarassa muodossa, ja se tuli odottamatta kaikkein arimmalta taholta. Oma poika teki itsensä siihen syypääksi.

Eräänä aamuna tuli näet Kirsti hätääntyneenä talliin ja sanoi miehelleen:

— Onkohan Erkille tapahtunut jotakin, kun hän on ollut koko yön poissa? Vuode on koskematon.

Ilmari säpsähti, mutta tahtomatta näyttää levottomuuttaan hän vastasi:

— Mitäpä hänelle olisi tullut. On tietysti kylällä tavannut jonkun tuttavansa ja jäänyt hänen luokseen yöksi. — Mutta kun vaimo näytti rauhattomalta, hän jatkoi: — Voinhan käydä häntä etsimässä.

Pitkien etsiskelyjen jälkeen hän löysi poikansa omasta heinäladosta. Hän oli ryöminyt sinne yöllä uskaltamatta tulla kotiin, ja isä näki heti, mistä syystä hän karttoi kotia.

— Vietävä sentään, sellainenko sinusta tuleekin! hän huusi epätoivoisesti, ja nostaen hänet pystyyn hän jakeli joukon tiukkoja korvapuusteja. Sitten hän otti pajuvitsaksen maasta ja jatkoi sillä. — Juoppoa ei pojastani saa koskaan tulla. Ei totisesti!

Vihan lauhduttua hän sysäsi poikansa pois luotaan ja kääntyi selin. Sitten he seisoivat kauan aikaa äänettöminä. Viimein isä alkoi jälleen puhua:

— Jospa tietäisit, Erkki, kuinka paljon olen saanut kärsiä aikoinani siitä, että olin juoppo! Olin jo aivan mennyttä miestä. En enää kunnolla kyennyt työhönkään. Hermot olivat jo lopussa. Mihin luulet tämän lopulta johtaneen? Vankilaan, vankilaan se johti. Isäsi on kerran istunut kuritushuoneessa kaksi vuotta. Tiedätkö sen? Tietysti tiedät; koko kylähän sen tietää. Nyt kuulet sen isäsikin suusta, ja se on totta. Viina se vei mieheltä mielen, vaikka sillä hetkellä olinkin aivan selvä. Mutta ei syy yksin ollut minussa, oli se Markkasessakin...

— Markkasessa, poika kertasi hieroen otsaansa, ikäänkuin koettaen muistella jotakin.

— Markkasessa juuri. Tunnetko hänet?

— Pieni, tukeva mies.

— Sellainen on Markkanen.

— Sitten se oli hän, joka antoi minulle lasin.

— Markkanen!

Isä vaikeni äkkiä ja puristi kätensä nyrkkiin; tännekö saakka oli taistelu jatkunut?! Sitten hän laski käten raskaasti ja luottamuksellisesti poikansa olkapäälle, katsoi häntä silmiin ja sanoi:

— Sinun täytyy luvata, ettet juo enää pisaraakaan. Nyt on kysymyksessä ei vain sinun, vaan koko suvun kunnia ja olemassa-olo. Meidän kaikkien on yhdessä taisteltava elämässä eteenpäin. Meidän on koottava voimamme eikä tuhlattava niitä turhuuksiin. Sinä olet ollut ylpeytemme, äidin ja minun, sinä, poikaseni. Sinun puolesta me olemme tehneet työtä vuoden toisensa jälkeen uhrautuen ja odottaen. Ja juoppoko sinusta sitten tuli? Ei. Me luotamme edelleen sinuun: sinusta on tuleva mies, sukumme suurin.

Poika painoi päänsä alas salatakseen sen, että hänen silmänsä kostuivat. Hiljaa hän vastasi:

— Teidän ei tarvitse tästä lähin hävetä minua. Olen aikaisemminkin ollut juovuksissa, mutta te ette ole sitä tienneet. Kylä on kyllä tiennyt ja naurannut partaansa. Mutta tästä lähtien tahdon omistaa elämäni osoittaakseni kaikille, mikä on Heikkisen suvun kunnia. Jumala minulle siinä voimia antakoon!

— Miehen puhetta, isä virkkoi ystävällisesti. — Näistä tapahtumista emme kerro kotona halaistua sanaakaan, etteivät ne herättäisi tarpeetonta levottomuutta. Peseydy joessa kunnollisesti! Palatkaamme sitten kotiin!

Sinä päivänä isä ja poika tunsivat ensimmäisen kerran, että se solmu, joka oli pysynyt avonaisena alun kolmattakymmentä vuotta, oli nyt solmittu, ja se yhdisti heidät raudanlujin sitein suvun kunniaan. Sen tähden olivat seuraavat iskut, jotka näyttivät elämässä tulevan ajoittain, helpommat kestää, kun vastuu jakautui.

Vanhempi isäntä oli kuullut, että Nisosen leski aikoi myydä pari kymmentä hehtaaria suuren metsäpalstan jonka rajat sattuivat heidän maansa rajoihin. Sen hän halusi ostaa, jos hinnassa vain sovittiin, ja sitä varten hän valjasti eräänä päivänä hevosensa ja ajoi Nisolaan. Iltapäivällä hän palasi vaiteliaana kotiinsa, ja kuka tahansa saattoi nähdä, että kaupat eivät onnistuneet. Vasta päivällispöydässä hän sanoi, mikä hänen ajatuksiaan vaivasi:

— Markkanen oli jo käynyt sen ostamassa.

Tunnemme jo Markkasen ja tiedämme, mitä on odotettavissa. Seuraavassa luvussa „Pilvien takaa" tilanne kehittyy, ja kun se on tämän sarjan viimeinen luku, täytyy sen jollakin tavalla saattaa tapaukset ratkaisuun. Sen näemme lähi aikoina, jos saamme elää.

Sinimustan sivalluksia

(Jatkoa sivulta 420.)

kuuksillaan rujosta oikeusministeristä ja linnunkakkaisilla keskitysleirifantasioillaan, mutta otettakoon huomioon, että jo 1923 tämä suuri sadistinen tyyliniekka „Suomen heimossa" puhui „onnesta puristaa kivääriä poskea vastaan". Sellaiset ihmiset, joitten paikka olisi valtion lepokodissa — huomattakoon hienotunteinen sanontani — saavat meillä olla nuorisojohtajia, pappeja ja jopa istua eduskunnassa!

Tyyli on tuttua ja henki myös. Ryssäläislehti „Pravda" kirjoitti äsken Goebbelsistä suunnilleen samaan tapaan.

Ellei oikeusministeri Ahmavaaralle „Soihtua" tule, lähetämme sen kyllä hänelle, sillä kommunistit sen meille jatkuvasti lähettävät, käyttääkseni jälleen Sasun äsken niin nopeasti tuloksiin johtanutta tyyliä.

Äskettäin tuli ilmi, että Keuruun työväentalolla oli ollut kymmenen vuotta kaatuneille punaisille omistettu taulu, jossa kuolleitten punakaartilaisten nimien alla oli sellaisia herjauksia kuin „murhattiin Tampereella", "murhattiin kotonaan, murhaajat tunnetaan" j.n.e. Otsikkona oli: *"Kansalaissodan ja sitä seuranneen valkoisen hirmuvallan uhreiksi joutuivat seuraavat Keuruun Sos. Dem. Kunnallisjärjestön jäsenet"*. Liekö tämän verisemmin vielä loukattu isänmaamme vapauttajia? Taulu on kuitenkin seinällä rauhassa roikkunut. Ei siihen kiihoituslaki pystynyt eivätkä siihen poliisitkaan sormellaankaan koskeneet, vaikka kerrotaan heidän monasti sitä ihailleen. Siltä varalta, että oikeusministeri Ahmavaara ei ole tätäkään taulua nähnyt, painatamme siitä sivulle 420 kuvan.

Aikoihin on eletty isänmaassamme. *Kokoomuslainen* oikeusministeri rökittämässä meitä siitä, että paheksumme *valkoisen aatteen häpäisemistä* julkisella foorumilla!

Mutta ajat muuttuvat ja sen mukana miehet myös. Ei tässä maassa silti ikuisesti valkoista aatetta solvata saa.

Sinimusta

KANSALLISTA NUORISOTOIMINTAA

KÄKISALMI.

Käkisalmen IKL:n nuoriso-osaston perustava kokous pidettiin 15. 10. —37 Po:n kerhohuoneustossa. Kokoustilaisuuteen oli saapunut lukuisasti nuoria. „*Luo lippujen*" laulun jälkeen puhui Po:n johtaja *Pentti Ojapelto* nuorison oikeudesta osallistua kansalliseen taistelurintamaan ja niistä velvollisuuksista, joita kansalliseen nuoriso-osastoon kuulumiseen sisältyy. Tämän jälkeen suoritettiin jäsenten sisäänkirjoitus ja määrättiin nuoriso-osaston virkailijat.

Innostava kokoustilaisuus päättyi reippaaseen taistelulauluun.

Ensimmäinen kerhoilta pidettiin seuraavana keskiviikkona 20. 10. —37. Kun oli laulettu „*Oi kallis Suomenmaa*", puhui Po:n propagandajohtaja *Lauri Ikävalko* Järjestötyöstä, — organisatiosta, — ja kurista. *Pentti Ojapelto* luki sisäpoliittista tilannetta valaisevan kirjoituksen ja loppuilta kului asioiden järjestelyssä, mielipiteiden vaihdossa ja taistelulauluja laulaessa.

Käkisalmen kansallinen nuoriso on herännyt ja se *pysyy valveilla.*

LAPUA.

Lapuan IKL:n nuoriso-osasto järjesti 19. X. kerhoillan Hellanmaahan. Kerhotupa olikin väkeä täynnä, ja ilta kului nopeasti osastolaisten suorittaessa ohjelmaansa. Tervehdyssanat lausui aluksi Tapani Luoma. Tähän tilaisuuteen ilmestynyttä „Junkkari" lehteä luettiin kahteen otteeseen. Aino Myllykoski esitti Kailaan runon: „Rukous". Esitysten välillä kaikuivat nuorisokuoron reippaat taistelulaulut. Viimeksi esitelmöi kapt. Vihantola Inkeristä ja sen kohtaloista. Tilaisuus päättyi laulukuoron esittämään „Inkerin rukoukseen".

Innostuneen mielialan vallitessa lähti retkeläisten kuorma-auto takaisin kohti Lapuaa, ja yössä kajahti kirkkaasti: „Iskekää!" muistuttaen vielä, että Lapuan nuoriso-osasto on alkanut iskeä ja valloittaa maakuntaansa Suur-Suomelle.

ETELÄ-HÄME.

Etelä-Hämeen piiri oli kutsunut lokakuun 20 p:nä kaikkien paikallisosastojen johtajat ja nuoriso-osastojen johtajat Hämeenlinnaan saamaan ohjeita työkauttaan varten.

Nuoriso-osastoista olivat jokseenkin kaikki edustettuna. Toimittaja *Lius* ja piirin nuoriso-ohjaaja *Arppi* selosti nuorisotoiminnan nykyistä vaihetta sekä lähiaikojen tavoitteita. Syntynyt keskustelu oli vilkas ja keksittiin siinä useita uusia toimintatapoja, joita yritetään sovelluttaa varsinkin maaseudulla. Kokous oli erittäin onnistunut ja varmaa on, että senkin kautta sai nuorisotoiminta tässä maakunnassa uutta virikettä.

Illalla oli Hämeenlinnan osaston veljesilta „Mustassa Karhussa" jossa puhuivat toim. *Lius* ja järjestöohjaaja Martti *Laine* sekä nuoriso-ohjaaja *R. Arppi.*

RUOVESI.

Sunnuntaina lokakuun 17 p:nä oli Ruovedellä IKL:n juhlatilaisuus, jossa puhuivat kansanedustaj *P. Tuorila* ja piirin nuoriso-ohjaaja *L. Hyppönen.*

Onnistuneen juhlan päätyttyä perustettiin paikkakunnalle nuoriso-osasto, jonka johtajaksi tuli *Mikko Asunta.*

JÄRVENPÄÄ.

Järvenpään nuoriso-osaston perustava kokous pidettiin lokakuun 21 p:nä ja oli tilaisuudessa läsnä runsaasti jäseniksi halukkaita, joista jokseenkin kaikki olivat ensimmäistä kertaa kansallisen nuorison tilaisuudessa. — Tauno Norjavirta Helsingissä selosti nuorisotyötä ja kehoitti perustettavan osaston jäseniä voimakkaaseen toimintaan. SKA:n pääsihteeri J. Kaveheimo puhui nyt työhön ryhtyvälle osastolle. Onnistunut tilaisuus päättyi yhteisesti laulettuun „Luo lippujen". Hyvin entein aloitti Järvenpään osasto työnsä.

TAMPERE.

Tampereen nuoriso-osaston on tämän lyhyen, vielä alussa olevan syystoimintakauden aikana jo ehtinyt saavuttaa monia uusiin yrityksiin innostavia voittoja. Osasto on erittäin hyvin organisoitu ja on siihen liittynyt ja jatkuvasti liittyy runsaasti uusia jäseniä.

Lokakuun 21 p:nä oli osastolla suuri taistelujuhla Tampereen Teatterihuoneistossa. Kuudettasataa henkeä oli yleisöä kerääntynyt seuraamaan juhlan kulkua. Ohjelma aloitettiin soittokunnan esittäessä „Porilaisten marssin", jonka aikana valtakunnan lippu tuotiin näyttämölle ryhdikkäitten MR-miesten vartioimana. Tervehdyspuheen piti Etelä-Hämeen piirin nuoriso-ohjaaja *L. Hyppönen* vedoten yleisöön ja toivoen, että se ymmärtää ja tukee nuorison epäitsekästä taistelua kansamme herättämisen puolesta. MR-kuoro esitti voimakkaasti pari numeroa, jonka jälkeen nuorisojaoston johtaja, lehtori *R. Ala-Kulju* puhui johtolauseenaan Snellmanin sanat ylioppilasnuorisolle: „*Katsokaa mitä Euroopassa tapahtuu*". Puhe, jossa käsiteltiin sekä nuorison taistelua, että päivän poliittisia kysymyksiä, sai kuulijain taholta vilkkaat suosionosoitukset. Ennen väliaikaa lausui taiteilija *Kalle Kirjavainen* Ilmari Kiannon sortovuosien aikana kirjoittaman runon „*Ne tahtovat*".

Väliajan jälkeen alkoi ohjelma „Mustapaitojen marssilla", jonka jälkeen puhui kansanedustaja, professori *Bruno A. Salmiala.* Hän käsitteli puheessaan marxilaisuuden kansanrintamataktiikkaa ja sen seuraumuksia. Yleisö seurasi puhetta erittäin tarkkaavaisena ja palkitsi sen voimakkain kättentaputuksin.

MR-kuoron esitettyä kuvaelmantapaisen, varsin onnistuneen ja vaikuttavan numeronsa, nousi puhumaan nuorisojaoston apulaisjohtaja, toimittaja *Viljo Lius* hyökäten marxilaisuutta vastaan ja selvitellen sen eri työmuotojen pirullista luonnetta. — Taistelutahtoa uhoava, positiivisuudellaan varmasti syvän vaikutuksen tehnyt nuorison syysjuhla päättyi „*Isänmaan virteen*".

Uusi innostus on kulkemassa punaisen Tampereen kansallisen nuorison rivien läpi.

"Vankilan hiljaisten seinien sisällä" syntyi Susitaipaleen „Ahvola"

„Sinun kirjasihan ilmestyy marraskuussa?" — kysyimme eräänä päivänä Susitaipaleelta ja lisäsimme: „Etkö voisi jotakin kertoa sen syntymisestä ja sisällöstä?"

„Eräitä näytteitä sisällöstä on jo aikaisemmin ollut Luo lippujen! y.m. lehtien palstoilla, mutta mitä sisältöön yleensä tulee, olen pyrkinyt kuvaamaan jalkaväkitaistelua sellaisena kuin sitä käytiin Ahvolassa, monivivahteisine, traagillisine ja inhimillisine piirteineen.

En ole pyrkinyt mihinkään „sankarikuvaukseen" ja asioiden liioitteluun — pikemminkin olen tahtonut kuvata sen sisäisen järkytyksen, joka todellisuudessa piilee monen taistelijan karkean pinnan alla.

Kirjani on siis ei ainoastaan muistelmateos, vaan on siinä myös aineksia historialliseen ja psykologiseen Ahvolan taisteluiden pääjakson tuntemiseen.

Kirja syntyi sisäisestä pakosta vankilan hiljaisten seinien sisällä — ajankohtana, jolloin vuonna 1918 isänmaansa pettänyt marxilaisuus nauroi veristä ivanauruaan luullen kerta kaikkiaan lyöneensä maahan kansallisen taistelumielen.

Senjälkeen käsikirjoitus koki 3-vuotisen kypsytysvaiheen, jona aikana minulla oli mahdollisuus ainakin osittain tarkistaa lähdeaineisto. Paljon ei minun kuitenkaan ole tarvinnut muuttaa — korjauksistahan alkuperäinen muoto yleensä kärsii — vaan varsinkin tapahtumakuvaukset ovat samassa asussa kuin alkuperäisessä käsikirjoituksessa.

Oli muuten hämmästyttävää, mitenkä tarkoin muistini mukaan piirtämät taisteluluonnokseni pitivät paikkansa myöhemmin maastossa suorittamieni mittausten kanssa, lukuunottamatta lyhintä välimatkaa omasta juoksuhaudasta vihollisen asemiin, jonka olin arvioinut 60 metriksi, mutta joka todellisuudessa oli vain 35 metriä".

„Aiotko lopettaa „kirjailemisesi" tähän" — kysyimme.

„Riippuu nyt ilmestyvän kirjan mahdollisuuksista. Osittain on minulla aineisto ja käsikirjoitus valmis II osaa varten, missä kuvaan hiihto-osastoni toimintaa Vapaussodan alkuvaiheessa ja mahdollisesti myös Viipurin valloituksessa — jolloin toimin II Karjalan Rykmentin „adjutanttina".

Ehkäpä — jos hyvin käy — se ilmestyy vapaussodan päättymisen 20-vuotispäiväksi.

Ellei — niin ainakin voin *„Luo lippujen!"*-lehdelle silloin tällöin saksia jotakin käsikirjoitusliuskoista, kun toimitussihteeri tapansa mukaan minua ahdistaa."

Santanderin pelastus

(Jatk. sivulta 419)

Saimme kuulla, että hän kuoli jo ensimmäisissä taisteluissa."

„Koristosta erosin heti Espanjaan päästyäni, sillä jouduimme eri joukko-osastoihin. Hän oli rehti toveri ja tiedän, että häntä ei ryssän luoti piileskelemässä tavannut.

Erotessamme puristi Koristo lujasti kättäni ja sanoi: *„Jos minä tänne jään, vie kotimaahan tieto, että olen kaatunut kivääri kädessä ryssää vastassa."*

Tämän lehden kautta täytän nyt Urpo Koristolle tekemäni lupauksen, lupauksen toverilleni, suomalaiselle nuorukaiselle, joka makaa tuntemattomana vieraalla taistelukentällä. . . .

„— — jolla on tykkien jyske jo lakannut, jonka yli on käynyt erään kansan vapaus" — jatkamme mielessämme saatuamme vielä haastateltavamme lupaamaan, että hän kirjoittaa lehtemme seuraavaan numeroon omkohtaisia kokemuksiaan Espanjan vapaussodasta.

V. L.

— — — *Etelä-Pohjanmaan talonpoikainen maalla ole varaa*

Voimakas talous luo voimakkaan maanpuolustuksen, siksi etelä-

väestö ei ole punaista, eikä Etelä-Pohjan-tukea vihollista — — —

pohjalainen keskittää ostoksensa allamainittuihin osuuskauppoihin!

Kauhavan
Osuuskauppa r.l.
Kauhava

Jurvan
Osuuskauppa r.l.
Jurva.

Vimpelin
Osuuskauppa r.l.
Vimpeli.

Lahdenkylän
Osuuskauppa r.l.
Evijärvi.

Sarvijoen
Osuuskauppa r.l.
Jurva, Sarvijoki.

Lehmäjoen
Osuuskauppa r.l.
Lehmäjoki.

Isonkyrön
Osuuskauppa r.l.
Isokyrö.

Ähtärin
Osuuskauppa r.l.
Ähtäri.

Niemenkylän "Tähti"
Osuuskauppa i.l.
Jurva, Niemenkylä.

Laihian
Osuuskauppa r.l.
Laihia.

Karijoen
Osuuskauppa r.l.
Karijoki.

Perälän
Osuuskauppa r.l.
Perälä.

Kauhajoen
Osuuskauppa r.l.
Kauhajoki.

Päntäneen Osuus-
kauppa "Suosio" r.l.
Päntäne.

Kurikan
Osuuskauppa r.l.
Kurikka.

Pohjanmaa . . .

HELLIN KOIVISTO

Kuortane.



Myy m.m. IKL:n kaupan tavaroita.

Ravintola Keskus

SEINÄJOKI — Puh. 301.

Maakunnan suur-suosion saavuttanut ensiluokan RAVINTOLA, tunnettu hyvästä keittiöstään.

Aamiainen klo 10—13.
Päivällinen „ 16—19.

Iltaisin soittaa **Hans Appel'in** pidetty trio konserttimusiikkia ja sunnuntaisin päiväkonsertti klo 14—16.

J. KETURIN kultasepänliike

VAASASSA

on tunnettu edullisena ostopaikkana kaikille kultasepän alaan kuuluville teoksille.



Erikoista huomiota herättävät mainitun liikkeen **kihla- ja vihkimäsormukset.**

Puh. 2554 ja 2767.

Alavuden Apteekki

(Om. T. MARTIKAINEN.)



Alavus.

Pohjanmaan ainoana erikoisliikkeenä tarjoamme asiakkaillemme

Lattiamattoja
Leposohvanpeitteitä
Seinäpeitteitä
Pöytäliinoja
y. m.

suuresta valikoimastamme mitä edullisimpiin hintoihin.

WICANDER & LARSON

Vaasa, "Commerce" Puh. 2768.

Vaasan kahvi

Aina tuoretta.
Aina vastapaahdettua.

Seinäjoki 1937. Lakeuden Kirjapaino.